

- 4 1915. március 15-én kelt levél
 5 Pogács Elek levele, Nagykanizsa, 1915. március 24.
 6 Pécsi Mihály Pogács Elekné Pécsi Mária testvére volt, meghalt a harctéren 1915-ben.
 7 Pogács Elek levele, Nagykanizsa, 1915. március 29.
 8 Pécsi Mihály
 9 1915. április 4-én kelt levél
 10 Nagykanizsa, 1915. április 14.
 11 1915. április 15.
 12 Nagykanizsa, 1915. május 7.
 13 Nagykanizsa, 1915. május 17.
 14 Nagykanizsa, 1915. május 23.
 15 „Kísérés, őrzés-védelem, vasútbiztosítás lett volna a feladata a soproni 18., a nagykanizsai 20. és veszprémi 31. népfelkelő gyalogezrednek. A szakállas, sokgyermekes családapák géppuska, telefon nélkül, régmódi, sötétkék ruhában, régmódi Wernld puskákkal először csak hátul kísérték az előnyomuló hadsereget. Aztán a helyzet válságosra fordultával erőltetett menetben rendelték őket előre, hogy az ellenség szélső oszlopait ők kerítsék be. A nagy menetekben, a rossz utakon elmaradtak a vonataik, ellátásuk rosszabb volt, mint a többieké, mégis 1915. augusztus 26-án Chodelnél ők törték át a drótakadályokkal megerősített orosz állásokat.” Szabó József János: Az első világháború III. <http://www.bunker.gportal.hu>
 16 Tábori posta, 1915. július 8.
 17 Tábori posta, 1915. július 8.
 18 Tábori posta, 1915. július 17.
 19 <http://www.bunker.gportal.hu>
 20 Tábori posta, 1915. július 21.
 21 Tábori posta, 1915. július 22.
 22 Tábori posta, 1915. július 29.
 23 Tábori posta, 1916. augusztus 10.
 24 Tábori posta, 1915. augusztus 19.
 25 A helyesíráson változtattam.
 26 Kelet-Lengyelország, Lublini Vajdaság (ukrán határhoz közel). Az osztrák–magyar csapatok 1915 nyarán kiszorították az orosz csapatokat a városból.
 27 1915. július 29. Ez helytelen dátum.
 28 MH 20. honvéd gyalog század, 3. zászlóalj, géppuska osztag
 29 Takácsiból származó, forrásmegjelenés nélküli kézirat. Családi archívum.

Bognár Géza:
Az aranybányász

Szulényi Mária Valéria

Pöstyéni élményeim

Ez év májusában egy háromhetes gyógykezelésen vettem részt Szlovákia egyik legszebb fürdőkomplexumában, Pöstyénben. Fájós gerincemet kezeltettem a legszakoszerűbb eljárásokkal. Ilyenkor az emberekre pozitív hatást gyakorol már csak a gyönyörű, kulturált környezet is. Az 54 hektáros fürdő parkban minden bokor és fa mint egy nagy virágcsokor pompázott. Honi és egzotikus növények, orgonák, magnóliák, rododendronok, (tavasz szépe) színes orgiája, topolyafák, júdásfák, ciprusok, császárfák, fenyők, piros virágú gesztenyefák és páfrányfenyők (ginko biloba) ontották illatukat. Minderre még rátetézett a madarak trillája. Szóval, csak magában az ilyen parkon való napi négyszeri átsétálás májusi napsütésben felért egy gyógyterápiával. A madarak is egészen megszelídültek. Egy alkalommal egy gyönyörű szép, a harkályfélék családjába tartozó küllő, olajzöld hátát meg is érintettem. Rám nézett piros sapkás fejecskejével, majd tovarebbent, de amikor látta, hogy nem jelentek számára veszélyt, visszarepnt a rovarlelő helyére. Csaknem minden nap „találkoztunk”. A Vág vízében hattyúk és sirályok tanyáztak, vadkacsák nevelték a kicsinyeiket.

Kultúrmasorokban sem volt hiány. Mindenki válogathatott saját ízlése és igénye szerint. Én több alkalommal elmentem a Thermia Szálló pompás szecessziós dísztermébe romantikus zongoramuzsikát hallgatni Larisa Hriváščeková előadásában. A teljesség igénye nélkül felsorolok néhány elhangzott számot. Strauss: Kék Duna keringő, Brahms Magyar táncaiból egy csokorra való, Webber: Macskák című musicaljéből ismert számok, Smetana, Dvořák, Verdi művei és ráadásként Edith Piaf sanzonjait hallgattam élvezettel.

Az egyik hétvégén kézműves vásár volt. Díszes felvonulással kezdődött, minden nemzet a saját népviseletébe öltözve. Lengyelek, szerbek, csehek, szlovákok és örömmre magyarok is voltak Keszthelyről. Zenélve, énekelve, táncolva vonultak végig a fürdő parkján, kirakodó vásáron saját készítményű áruikat kínálták – nem kínai dömpingáru volt.

A kezelés is kiváló volt. Az egészségügyi növények maximálisan előzékenyek, segítőkészek, kedvesek voltak. Nem tettek különbséget belföldi vagy arab beteg között. Ugyanis a gyógykezelésre járóknak több mint a fele arab, tetőtől talpig lefátyolozott nő, illetve férfi volt. A férfiak európai öltözetet hordtak és kulturáltan, nem feltűnő módon viselkedtek. Persze, ezek nem migránsok voltak. A gazdag arab államokból jöttek ide. Sa-

ját házaik, palotáik vannak Pöstyénben, melyeket megvásároltak a várostól vagy a fürdőtől.

Ami a származásomat illeti, engem sem néztek szlovák állampolgárnak, már csak a nevem után ítélve sem. Én ugyanis az első adandó lehetőséggel élve vezetéknevemről töröltettem az „-ová” végződést, s ezek után nem gondolták a nővérek, hogy szlovákiai vagyok. Hadd említsek meg néhány példát.

Várakozok kezelés előtt a kényelmes fotelben üldögélve, míg rám kerül a sor. Mikor a nevemet említették, megkérdezték azt is, hová való vagyok. Mondtam, hogy Párkányból (szlovákul zo Štúrova). Erre az egyik nővérke könyökével megböki a másikat és félhangosan mondja neki:

– Én mindjárt gondoltam, hogy ő német.

Mit mondjon erre az ember? Válasz nélkül hagytam, hiszen nem hozzám szóltak.

Egy másik alkalommal, szintén mikor rákérdeztek honnan jöttem és Párkányt, illetve szlovákul Štúrovót említettem, azt mondja erre az ápoló:

– Ugye, az már Magyarországhoz tartozik?

Válaszoltam, hogy nem tartozik Magyarországhoz, csak határváros a Duna partján. Mire ő:

– Mi az a 4 km onnét?

Mondtam, hogy nem 4 km, csak egy híd választ el. Ő nem tudta, hogy ott híd is van.

Következő kis epizód: Egy kb. 40-50 év körüli pozsonyi nő (talán újságíró) kérdezte, honnét jöttem?

– Párkányból – mondtam én -, zo Štúrova.

– Štúrovo, Štúrovo... – ismételte. – Ugye ott van egy híd, és ha azon átmegyünk, akkor a magyarországi Štúrovóba jutunk.

Mondtam neki, hogy téved. Ez Komáromra érvényes, mert ha ott átmegy a Duna hídján, magyar Komáromba ér.

– No és akkor mi van a párkányi (štúrovói) híd túlsó oldalán?

– Esztergom (Ostrihom) – válaszoltam. Mire ő:

– Ostrihom? Arrafelé még nem jártam.

Sajnálattal vettem tudomásul. Azért egy pozsonyi értelmiségitől többet vártam. Persze, az is hozzá tartozik az igazsághoz, hogy bizony én sem tudnám megmondani, hogy a Magas-Tátra túlsó oldalán, Lengyelországban mi a neve a legközelebbi településnek.

Sajnos, mindez érvényes ellenkező előjellel is.

A nyár folyamán Párkányban levendulavásár volt. Az egész sétáló utca levendulától illatozott. Minden elképzelhető levedulatermék bemutatásra került. Kozmetikai készítmények végtelen sora. Szappanok, olajok, krémek, kölnik, tusfürdők, illatosító párnácskák, maguk a virágok is frissen szedve és szárított formában, hadd ne soroljam tovább.

Az egyik ilyen pult előtt megálltam és észrevettem, hogy minden termék elé angol nyelvű

szórólap volt mellékelve. Megkérdeztem a kedves fiatal elárusító hölgyet, hogy magyar nyelvű szórólapjuk nincs? Mire ő:

– De van akármennyi, csak azt otthon hagytuk, mivel mi Magyarországról jöttünk, és nálunk szlovák nyelvű nincs, így hát angolt hoztunk – Bosszús lettem.

– Ha átjönnek a hídon Magyarországról, akkor itt már csak angolul beszélnek? – tettem fel a kérdést. (Persze tudom, hogy a mai fiataloknak már vannak angol nyelvi ismereteik.)

Ismételgette, mentegette magát, hogy nincs nekik szlovák, csak magyar szórólap, de azt otthon hagyták, mert itt magyar nem kell. Talán majd legközelebb.

Persze, ezek csak kiragadott példák, nem lehet általánosítani. Sőt, az is igaz, hogy az ilyen apró kis visszasságok – szerencsére, vagy sajnos? – már csak az én korosztályomnak szúrnak tuskét a szívébe.

Hát így vagyunk mi, felvidéki magyarok. Sem itthon, sem otthon nincs hon, nem ismernek, nem tudnak rólunk.

Természetesen, tisztelet a kivételnek.

Bognár Géza: Az én Laci bácsim

